

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

Moravské nám. 6, 657 40 Brno, tel: 542 532 311, ID datové schránky: wwjaa4f
fax: 542 532 361, e-mail: podatelna@nssoud.cz

kontaktní osoba: Bc. Anela Mehanović, DiS., telefon: 542 532 340

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
Praha 10

Mgr. et Mgr. Jan Kořán
Advokát
Opletalova 55
Praha 1

obec Olešník
Olešník 15

město Hluboká nad Vltavou
Masarykova 36
Hluboká nad Vltavou

obec Dříteň
Dříteň 1

Mgr. Iva Pudichová
Chlumec 30
Olešník

Ing. Marcel Pudich
Chlumec 30
Olešník

Země – nezemě z. s.
Chlumec 30
Olešník

Brno, 26. 5. 2026
č. j. 21 As 1/2026 - 59

Replika žalobkyně - na vědomí

V právní věci žalobkyně: **obec Temelín**, se sídlem Temelín 104, zastoupena JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., advokátem se sídlem Klokotská 103, Tábor, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti: **I) Správa úložišť radioaktivních odpadů**, se sídlem Dlážděná 6, Praha 1, zastoupena Mgr. et Mgr. Janem Kořánem, advokátem se sídlem Opletalova 55, Praha 1, **II) obec Olešník**, se sídlem Olešník 15, **III) město Hluboká nad Vltavou**, se sídlem Masarykova 36, Hluboká nad Vltavou, **IV) obec Dříteň**, se sídlem Dříteň 1, **V) Mgr. Iva Pudichová**, bytem Chlumec 30, Olešník, **VI) Ing. Marcel Pudich**, bytem Chlumec 30, Olešník, **VII) Země – nezemě z. s.**, se sídlem Chlumec 30, Olešník, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2025, č. j. 10 A 59/2025 – 105.

Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 11. 5. 2026 repliku žalobkyně k vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti, kterou Vám zasílá **na vědomí**.

Výše uvedenou spisovou značku uvádějte, prosím, na všech písemnostech zasílaných Nejvyššímu správnímu soudu vztahujících se k této věci.

Mgr. Hana Hortová v. r.
asistentka soudce

Za správnost vyhotovení:
Jaroslava Havelcová

Příloha
Replika žalobkyně

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
657 40 Brno

K č.j. 21 As 1/2026-35

V Jílovém u Prahy dne 11.5. 2026

prostřednictvím datové schránky

Žalobkyně:

Obec Temelín
IČO: 00245534
se sídlem Temelín 104, 373 01 Temelín
zastoupená *Josefem Vácou, starostou*

právně zastoupena

JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., ev. č. ČAK 14936
advokátem společnosti Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s.r.o.
se sídlem Klokotská 103, 390 01 Tábor, IČO: 018 25 666
ID DS: 2j5wqrg

Žalovaný:

Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha

Za účasti:

Správa úložišť radioaktivních odpadů
se sídlem Dlážďená 6, 110 00 Praha

**V řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v
Praze ze dne 18. 12. 2025, č. j. 10 A 59/2025-105**

- replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s.r.o.
zapsaná v OR u Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 21923 • IČO: 018 25 666
č. ú.: 211 864 546/0600 • tel: +420 381 253 990 • e-mail: office@dohnalbernard.cz

www.dohnalbernard.cz

Sídlo a kancelář Tábor

Mgr. Vítězslav Dohnal, ev. č. ČAK 12191
Klokotská 103, PSČ 390 01 Tábor
tel.: +420 776 834 534 • e-mail: dohnal@dohnalbernard.cz

Pobočka Jílové u Prahy

JUDr. Michal Bernard, Ph.D., ev. č. ČAK 14936
Masarykovo nám. 195, PSČ 254 01 Jílové u Prahy
tel.: +420 773 991 250 • e-mail: bernard@dohnalbernard.cz

I. Stav věci a průběh řízení

Žalobkyni bylo shora nadepsaným soudem doručeno vyjádření žalovaného. K tomuto vyjádření žalovaného žalobkyně podává následující stručnou

r e p l i k u .

II. Replika

Stěžovatelka nejprve opětovně zdůrazňuje, že judikaturu NSS ve věcech Čihadlo, Kraví Hora a Hrádek nelze na nyní projednávanou věc mechanicky přejímat. Stěžovatelka respektuje sjednocující a precedenční význam judikatury NSS, současně však namítá, že v nyní projednávané věci existují zásadní skutkové i právní okolnosti, pro které je třeba tyto dřívější závěry odlišit.

Podstatné je zejména to, že v současné fázi procesu již nejde o obecné posuzování širokého okruhu lokalit, nýbrž o výrazně zúžený výběr možných lokalit pro budoucí hlubinné úložiště. Tato okolnost nebyla správními orgány, osobou zúčastněnou na řízení ani Městským soudem považována za podstatnou. Pro stěžovatelku je však zásadní, neboť její postavení nejen mění, ale i zhoršuje. Pravděpodobnost, že právě její území bude v budoucnu zatíženo hlubinným úložištěm, se oproti dřívějším fázím procesu podstatně zvýšila. Nejde tedy již o vzdálenou a čistě hypotetickou možnost, nýbrž o reálné riziko, které má být při posuzování intenzity zásahu do práv stěžovatelky zohledněno.

Stěžovatelka proto nesouhlasí se závěrem, že je nadále předčasné přihlížet k dalším veřejným zájmům dotčeným budoucím umístěním úložiště. Pokud NSS ve své dřívější judikatuře připustil, že k posouzení jiných veřejných zájmů může dojít již tehdy, kdy by bylo neehospodárné vyčkávat s jejich posouzením až do další fáze povolovacího procesu, je stěžovatelka přesvědčena, že tato situace v nynější věci nastala. Další odsouvání posouzení známých střetů veřejných zájmů by vedlo pouze k pokračování nákladného procesu.

Závažnost věci je dále umocněna tím, že nejde o průzkum směřující k běžné těžbě nerostného ložiska. Průzkum pro účely hlubinného úložiště je třeba odlišit právě s ohledem na povahu jeho možného následku. V případě těžby je zásah do území zpravidla časově omezen a právní úprava počítá s následnou sanací či rekultivací dotčeného území. V případě hlubinného úložiště radioaktivního odpadu je však potenciální dopad nesrovnatelně závažnější, neboť úložiště je z povahy věci zařízením fakticky trvalým a zásadně určujícím budoucí využití území dotčené obce. Nejde tedy pouze o dočasný zásah do území, nýbrž o zásah s dopady přesahujícími běžné plánovací, politické i generační horizonty.

Stěžovatelka považuje za nutné odlišit svůj případ také od závěrů vyslovených NSS v rozsudku ve věci Hrádek, v němž NSS uvedl, že nikdo nemá právo zabránit prosazení veřejného zájmu, například vybudování trvalého úložiště, pouze proto, že jeho případné negativní dopady nechce ve své blízkosti. Stěžovatelka však po celou dobu řízení setrvala uplatňuje věcné a konkrétní námítky, z nichž plyne, že nejde o pouhý postoj „not in my backyard“, nýbrž o skutečnou kolizi více veřejných zájmů. Stěžovatelka nenamítá, že radioaktivní odpad nemá být řešen. Namítá, že při výběru konkrétní lokality musí být řádně

posouzeny všechny relevantní veřejné zájmy, včetně zájmů ochrany území obce, jejich obyvatel, životního prostředí, územního rozvoje a výkonu samosprávy. Přičemž dříve předestřené argumenty nebude opakovat, ale pouze odkazuje na svoji dřívější argumentaci.

Z uvedených důvodů stěžovatelka považuje za potřebné, aby dosavadní judikatura byla překonána s ohledem na odlišné okolnosti nynější věci a na aktuální právní rámec. Soudy jsou nepochybně oprávněny zákon vykládat, avšak výklad nemůže vést k faktickému vyprázdnění stanovených procesních práv účastníků řízení. Stěžovatelka souhlasí s tím, že výklad právních předpisů nemůže být pouze jazykový, ale musí být též systematický a teleologický. Právě smysl a účel dotčené právní úpravy však podle stěžovatelky směřuje k tomu, aby byly již v relevantní fázi řízení zohledněny veřejné zájmy, které mohou být záměrem dotčeny. Výklad převzatý správními orgány a Městským soudem naopak vede k tomu, že se tyto zájmy odsouvají do dalších fází řízení, přestože jejich relevance je zjevná již nyní.

Tento závěr podporuje i přijetí zákona č. 53/2024 Sb., o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu. Podle stěžovatelky je podstatné, že zákon již v úvodním ustanovení výslovně pracuje se zajištěním respektování zájmů dotčených obcí a jejich občanů a dále jim přiznává zvláštní procesní postavení v řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm. Přijetí tohoto zákona proto potvrzuje, že příprava hlubinného úložiště není běžným technickým nebo geologickým procesem, nýbrž procesem vyžadujícím zvláštní právní ochranu dotčených obcí a jejich obyvatel.

Stěžovatelka dále zdůrazňuje, že se nejedná pouze o zájmy dotčené samotným prováděním průzkumných prací. Jednotlivé fáze řízení na sebe věcně navazují a nelze je účelově oddělovat tak, jako by mezi nimi neexistovala žádná souvislost. Nynější řízení je nezbytným předstupněm dalšího postupu, který může vyústit až v rozhodnutí o umístění hlubinného úložiště v jedné z posuzovaných lokalit. Jsou-li již nyní známé okolnosti, pro které by v lokalitě stěžovatelky neměl být radioaktivní odpad ukládán, je nezbytné se jimi zabývat již v této fázi. Opačný přístup by znamenal, že stát může pokračovat v nákladném a pro obec zatěžujícím procesu i tehdy, kdy existují relevantní důvody pochybovat o vhodnosti lokality již na jeho počátku.

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že na vybudování hlubinného úložiště existuje veřejný zájem a že postupuje v souladu s právními předpisy i usneseními vlády. To však stěžovatelka samo o sobě nerozporuje. Namítá, že existence veřejného zájmu na bezpečném nakládání s radioaktivním odpadem neznamená, že ostatní veřejné zájmy mohou být pominuty nebo odloženy na neurčito. Právě proto, že jde o záměr mimořádného významu a mimořádné závažnosti, musí být proces výběru lokality bezpečný, transparentní, zákonný a přezkoumatelný. Čím silnější veřejný zájem stát na určitém záměru uplatňuje, tím pečlivěji musí být prověřeno, zda zásah do práv konkrétní obce je skutečně nezbytný a přiměřený.

Stěžovatelka dále zásadně nesouhlasí s tvrzením, že existuje objektivní nemožnost ukládat radioaktivní odpad v jiném státě. Sama osoba zúčastněná na řízení ostatně uvádí podmínky, za kterých je takový postup právně možný: právo Evropské unie ani český atomový zákon tuto možnost nevylučují, nýbrž ji za splnění přísných podmínek a na základě mezistátní dohody výslovně předvídají. Stěžovatelka nepolemizuje s tím, že Česká republika musí zajistit bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem. Namítá však, že před zatížením konkrétních obcí průzkumným územím měl stát přezkoumatelně posoudit, zda existuje také zákonem předvídaná alternativa spočívající v dohodě s jiným státem o využití jeho úložiště.

Žalovaný založil veřejný zájem na stanovení průzkumného území na předpokladu, že budoucí hlubinné úložiště musí být vybudováno na území České republiky. Tento předpoklad však nebyl přezkoumatelně doložen. Má-li být jedním z principů nakládání s radioaktivním odpadem také to, aby nebyla nepřiměřeně zatěžována současná ani budoucí generace, nelze bez dalšího vycházet z toho, že každý stát musí vybudovat vlastní hlubinné úložiště bez ohledu na možnost mezinárodní spolupráce. Uvádí-li osoba zúčastněná na řízení, že se jeví jako „krajně nepravděpodobné“, že by některý stát přijal radioaktivní odpad pocházející z České republiky, jde o závěr, který nemůže obstát bez doložení, zda se stát o prověření této možnosti vůbec pokusil. Nepravděpodobnost uzavření dohody nelze zaměňovat s její právní nemožností. Stejně tak ji nelze dovozovat pouze z toho, že žádná jednání nebyla vedena.

Stanovení průzkumného území v obvodu stěžovatelky není izolovaný technický úkon. Je to první právně formalizovaný krok v řetězci, který může vést k umístění hlubinného úložiště, tedy k zásadnímu a dlouhodobému zatížení území obce, jejího rozvoje, územního plánování, majetkové sféry, životního prostředí a výkonu místní samosprávy. Jsou-li v kolizi dva či více veřejných zájmů, nestačí konstatovat, že jiná možnost není a že obec musí tento proces snášet. Je povinností příslušných orgánů posoudit mimo jiné i nezbytnost zásahu. Pokud právo Evropské unie i český atomový zákon připouštějí uložení odpadu v jiném státě na základě dohody, pak stát nemůže zatížit konkrétní obec průzkumným územím, aniž by alespoň doložil, že tuto méně zatěžující variantu reálně prověřil. Stěžovatelka tvrdila a tvrdí, že dosud nedošlo k posouzení a vyhodnocení dalších variant možného nakládání s vyhořelým jaderným palivem. Žalovaný se kromě varianty uložení odpadu v jiném státě nezabýval ani variantou přepracování vyhořelého jaderného paliva, která by významně snížila nutný objem ukládaného radioaktivního paliva včetně vyhořelého jaderného paliva a s tím i náklady na vybudování hlubinného úložiště.

Stěžovatelka je přesvědčena, že skladování vyhořelého jaderného paliva v areálech jaderných elektráren je bezpečné a jeho trvalé uložení je plýtváním možným budoucím energetickým zdrojem (a to jak pro tepelné reaktory, tak pro reaktory rychlé, pomineme-li, že vyhořelé jaderné palivo je i zdrojem vzácných kovů). Proto se nabízí další možnosti možného nakládání s vyhořelým jaderným palivem, jako je dlouhodobé skladování do doby nalezení přijatelného řešení (koncept předávaného správcovství), realizaci společného mezinárodní úložiště v zahraničí (Euroatom), využití přepracovaného vyhořelého paliva, odvoz vyhořelého paliva do země původu dle stále platné smlouvy apod.

Neprovedení ani základního diplomatického, právního, ekonomického a bezpečnostního posouzení této možnosti znamená, že stát neprokázal nezbytnost zásahu do práv stěžovatelky. Proto je zásahem do práv obce, pokud stát před stanovením průzkumného území nevypořádal otázku, zda existuje právně přípustná alternativa v podobě dohody s jiným státem o využití jeho úložiště. Stěžovatelka netvrdí, že stát měl povinnost takovou dohodu uzavřít, ani nežádá, aby soud nahrazoval politické rozhodnutí vlády. Namítá však, že stát měl povinnost tuto možnost alespoň prověřit a výsledek tohoto prověření přezkoumatelně odůvodnit, a to předtím, než po stěžovatelce bude požadovat, aby snášela další zásah do svého území.

Stěžovatelka dále trvá na tom, že kumulativní vlivy nebyly v řízení posouzeny dostatečně. Osoba zúčastněná na řízení poukázala na to, že předmětem SEA jsou podle § 10a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. mimo jiné koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1, tedy i záměru hlubinného úložiště. Následně odkázala na souhlasné stanovisko MŽP ze dne 20. 11. 2017, č. j. MZP/2017/710/2721, k Aktualizaci koncepce nakládání s radioaktivními odpady. Tento odkaz však nereaguje na

podstatu námitky stěžovatelky. Uvedené stanovisko nepředstavuje konkrétní posouzení kumulativních vlivů ve vztahu k území stěžovatelky a k již existujícím či plánovaným zátěžím v dané lokalitě.

Stěžovatelka zdůrazňuje, že i vlivy označené jednotlivě jako „mírně negativní“ mohou v součtu s dalšími povolenými nebo plánovanými zásahy představovat významný problém. Pokud jsou tyto okolnosti známy již v této fázi řízení, není důvod jejich posouzení odsouvat do budoucna. Naopak je hospodárné, logické a právně odpovědné zabývat se jimi nyní, aby stát nepokračoval v nákladném procesu v lokalitě, u níž mohou být zásadní kumulativní střety známy již předem.

Stěžovatelka spatřuje zásadní problém rovněž v tom, že se rozhoduje o stanovení průzkumného území, aniž by byl znám konkrétní projekt průzkumných prací. Na tuto námitku stěžovatelka poukázala již v žalobě i v kasační stížnosti. Zásadně nesouhlasí s tvrzením osoby zúčastněné na řízení, že průzkumné území je pouze právní institut, který sám o sobě nemůže fyzicky zasáhnout do zájmů na ochraně přírody, krajiny či vod. Takový pohled je formalistický. Stanovení průzkumného území totiž vytváří právní předpoklad pro následné průzkumné práce, které již do těchto chráněných zájmů zasáhnout mohou.

Stěžovatelka ani jiné dotčené obce přitom nebudou mít k pozdějšímu projektu průzkumných prací srovnatelné procesní možnosti obrany. Pouhé informování obce, byť označované jako nadstandardní, nemůže nahradit procesní právo účinně brojit proti konkrétním zásahům. Jestliže stanovení průzkumného území otevírá cestu k projektovým pracím, které mohou zasáhnout do ochrany vod, krajiny, přírody i dalších veřejných zájmů, nelze tyto dopady odmítnout jako předčasné. Právě v řízení o stanovení průzkumného území musí být posouzeno, zda je přiměřené takovou cestu v dané lokalitě vůbec otevřít.

Závěrem stěžovatelka poukazuje na to, že směrnice 2011/70/Euratom i česká koncepce nakládání s radioaktivními odpady zdůrazňují transparentnost a účinné zapojení veřejnosti. Zapojení dotčených stran má být součástí rozhodovacího procesu; veřejnost a dotčené obce nemají mít pouze možnost se s předkládanými řešeními seznámit, ale mají mít možnost se na jejich posuzování skutečně podílet. V nynější věci je však účast stěžovatelky fakticky redukována na možnost přednést námitky, které jsou následně odmítány s tím, že buď vycházejí z nesprávného výkladu právních předpisů, nebo budou posouzeny až v budoucích fázích procesu. Takový přístup činí účast stěžovatelky převážně formální a vyprazdňuje smysl procesních práv, která jí mají sloužit k ochraně jejích vlastních práv i zájmů jejích občanů.

Stěžovatelka proto uzavírá, že napadený postup neobstojí právě proto, že veřejný zájem na bezpečném nakládání s radioaktivním odpadem byl posuzován izolovaně a přednostně, zatímco ostatní dotčené veřejné zájmy byly buď odsunuty do budoucna, nebo považovány za nerelevantní. Takový přístup neodpovídá povaze nynější fáze řízení, míře již existujícího rizika pro území stěžovatelky ani požadavku, aby zásah do práv obce byl nezbytný, přiměřený a řádně odůvodněný.

III. Závěr

Žalobkyně z uvedených důvodů trvá na podané kasační stížnosti a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu ze dne 18. 12. 2025, č. j. 10 A 59/2025-105, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Obec Temelín